

GŁOS LUBAWSKI

POLSKO-KATOLICKA GAZETA BEZPARTYJNA NA POWIAT LUBAWSKI I OKOLICE

Wychodzi trzy razy tygodniowo: we wtorek, czwartek i sobotę.

Przedpłata: miesięczna wynosi 80 groszy z doręczeniem 1 złoty. kwartalna wynosi 2,40 zł. z doręczeniem 3,00 zł.

W wypadkach nieprzewidywanych spowodowanych siłą wyższą (przeszkód w zakładzie, złożenia pracy i t.p.) abonent nie ma prawa żądania niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia: za ogłoszenie od wiersza 1 mm. na str. 6-lam. 15 gr. na str. 2-lam. 50 gr., ogłoszenia drobne słowo 20 gr. Za ogłoszenia redakcja nie odpowiada.

Telefon Nr. 59. Konto czekowe P. K. O. Nr. 145266.

Wielkimi drukarni B. Miłoszewskiego w Nowemście n. Drw.

Rok III.

Nowemiasto n. Drwęcą, sobota dnia 11 lipca 1936 r.

Nr. 79

Sprawa Gdańska.

Obecnie kiedy opadła zrozumiała z pewnych względów gorączka, jaka ogarnęła część organów prasowych opinii polskiej, oraz sfery polityczne pewnych państw, kiedy — przede wszystkim — szereg elementów wyjaśniających zgrupował się w ciągu ubiegłych dni — można ze spokojem, zanalizować konflikt gdański, z niespotykaną jaskrawością postawiony przez p. Greisera na końcowym posiedzeniu sesji Rady Ligi Narodów.

Sprawa gdańska znalazła się na porządku dziennym sesji Rady Ligi wskutek raportu wysokiego komisarza Ligi Narodów, p. Lestera o sytuacji w Wolnym Mieście, a głównie o niezłożeniu wizyty kurtuazyjnej przedstawicielowi instytucji genewskiej przez dowódcę niemieckiego krążownika „Leipzig“ w czasie postoju tego okrętu w porcie gdańskim. Tu musimy przypomnieć, że w ubiegłym roku podczas wizyty wojennej floty niemieckiej w Gdańsku wysoki komisarz Ligi zaprosił na przyjęcie, wydane z tej okazji, obok oficerów niemieckich i przedstawicieli senatu, również i przedstawicieli opozycji gdańskiej, które w swej działalności przeciw senatowi Wolnego Miasta atakują także zwierzchnika Trzeciej Rzeszy, kancлера Hitlera. Jak określiła oficjalna niemiecka agencja telegraficzna „Deutsches Nachrichten Buere“, oficerowie floty niemieckiej uczuli się dotknięci tym krokiem komisarza Lestera. Dlatego podczas ostatniej wizyty krążownika „Leipzig“ p. Lester został ominięty. W ten sposób powstał konflikt między Berlinem i przedstawicielem Ligi Narodów — konflikt oparty jedynie i wyłącznie na stosunkach wewnątrzpolitycznych w Gdańsku.

Rada Ligi Narodów, która znalazła się wobec konieczności załatwienia konfliktu między swoim wysokim komisarzem w Gdańsku a rządem berlińskim, zdecydowała na wniosek sprawozdawcy ministra Edena w ścisłym porozumieniu z ministrem Beckiem rozwiązanie proste i praktyczne. Polsce, prowadzącej sprawę zagraniczne Wolnego Miasta, powierzono załatwienie sprawy.

Mężowie stanu znaleźli jednak na stole Rady niespodziankę, którą przywiózł z Gdańska przez Berlin prezydent Greiser i złożył ją na tym stole w sposób odpowiadający jego indywidualnym cechom charakteru. Przedstawiciel senatu Wolnego Miasta nie ograniczył się do sprawy wizyty krążownika niemieckiego, a przeciwnie wykorzystał ją w formie niespotykanej na terenie międzynarodowym jako okazję do generalnego ataku na Ligę i statut Gdańska. P. Greiser zażądał rewizji stanu rzeczy, obowiązującego na mocy tego statutu na terenie Gdańska. Otóż stwierdzić przedewszystkiem należy, że Wolne Miasto członkiem Ligi Narodów nie jest, nie ma zatem żadnego prawa i nie może zgłaszać jakichkolwiek dezyderatów przed Ligą. A już w żadnym razie nie leży w mocy uprawnień senatu Wolnego Miasta zgłaszanie żądań rewizji statutu. Rada Ligi, przechodząc do porządku dziennego nad nieliczącym z powagą miejsca wystąpieniem prezydenta Greisera, dała mu dostatecznie wyraźną odpowiedź na wysunięte przez niego żądania.

Gdzie leży źródło niespodziewanego ataku przedstawiciela narodowo-socjalistycznego senatu na stan rzeczy, uświęcony traktatami międzynarodowymi?

Fiasko akcji sankcyjnej przeciw Włochom, ogólna neurastenja polityczna na terenie międzynarodowym, jak wyraził się ostatnio minister Eden, złożyły się na to, że ostatnia sesja genewska jaskrawo uwypukliła całą beznadzieję Ligi Narodów. Nie jest tedy wykluczone, iż prezydent Greiser, po drodze do Genewy inspirowany zapewne w Berlinie, postanowił tę sytuację wykorzystać dla celów czysto wewnętrznych stosunków gdańskich.

Prezydent Greiser poprzez Genewę postanowił uderzyć w gdańskie partie opozycyjne.

Jaki los czeka emerytów

Ważna narada w ministerstwie skarbu nad stopniem ostrza ciosu dekretu listopadowego.

W ministerstwie skarbu odbyła się przy współdziałaniu p. wicepremiera Kwiatkowskiego oraz wiceministra Grodyńskiego i Lechnickiego konferencja w sprawach emerytalnych.

Ambasador Włoch na Wawelu wręczy P. Prezydentowi listy uwierzytelniające.

WARSZAWA. W lipcu oczekiwane jest wręczenie listów uwierzytelniających P. Prezydentowi Rzeczypospolitej przez nowego ambasadora królestwa Włoskiego i Cesarstwa Etyopji, p. Valentino.

Wręczenie listów uwierzytelniających jakie nastąpi zapewne w połowie b. m. mieć będzie szczególnie uroczysty charakter. Ambasador Valentino będzie przyjęty przez P. Prezydenta Rzeczypospolitej w Krakowie na Wawelu. Była to pierwsza od kilkuset lat uroczystość przyjęcia ambasadora obcego państwa w prastarym Zamku Królewskim, gdzie w ciągu wieków naszej historii, królowie polscy przyjmowali przybywających do Rzeczypospolitej Polskiej ambasadorów.

Uroczystość, jak przypuszczają, odbędzie się na Wawelu w wielkiej sali t. zw. „Pod Głowami“, która była świadkiem kilku historycznych poselstw, wzywających polskich królów na tron czeski i węgierski.

O godz. 8 rano wszyscy urzędnicy w biurach.

Wszystkie ministerstwa otrzymały okólnik w sprawie przychodzenia urzędników o godz. 8-ej rano. Listy obecnych są już o godz. 8-ej m. 5 oddawane do biur personalnych, podczas gdy dawniej listy te składano w biurze prezydjalnem.

Zaznaczyć należy, że we wszystkich biurach urzędowych punktualność urzędników w ostatnich czasach znacznie się poprawiła.

Jak się dowiadujemy, organizacje urzędnicze wydać mają apel do swoich członków, by przestrzegali ściśle obowiązujące godziny pracy, spóźnienie bowiem przynosi ujmę stanowi urzędniczemu.

Kiepura buduje.

WARSZAWA. Codzienna informacja Prasowa donosi, iż Kiepura okazał szczególne zainteresowanie dla bloku terenów, znajdujących się przy pl. Józefa Piłsudskiego, zajmowanego obecnie prowizorycznie przez I. P. S., garaże itp. Tereny te wielki śpiewak jak słyhać, pragnie zabudować nowoczesnym gmachem, w którym znalazłyby pomieszczenia wielkie kino i kawiarnia, nowoczesny hotel itp.

Swem mocnym wystąpieniem na terenie Ligi prezydent senatu chciał wykazać siłę, jaką rzekomo może rozporządzać dla zlikwidowania istniejącej wciąż na jego terenie opozycji. Jeśli by podjęta została dyskusja na temat rewizji statutu, wówczas Polska musiałaby zażądać dla siebie takich gwarancji, któreby pozwoliły na całkowite wykorzystanie portu gdańskiego przez handel polski bez zajmowania się — jak dotąd — zbyt często drobnymi konfliktami wewnątrz-gdańskimi.

Odpowiedź przedstawiciela ministerstwa spraw zagranicznych Rzeszy na demarches Francji i Anglii, — demarches, wyrażające niepokój tych państw z racji wystąpienia prezydenta Greisera w Genewie i zapytujące jednocześnie o stanowisko rządu niemieckiego w tej sprawie — wskazuje, że początkowy nastrój gończąki, jaki przejawiała część prasy polskiej i zagranicznej, był spowodowany w głównej mierze formą i tonem genewskiego wystąpienia prezydenta senatu gdańskiego. Przedstawiciel ministerstwa spraw zagranicznych Niemiec oświadczył w odpowiedzi na zapytanie francusko-angielskie, że rząd niemiecki nie przed-

Prócz posłów i senatorów, wchodzących w skład specjalnej komisji emerytalnej, wzięło w naradach również udział szereg osób spośród zainteresowanych ministerstw.

Przedstawiciele ministerstwa skarbu zreferowali wyniki dotychczasowych prac nad zmianą dekretu emerytalnego z listopada r. ub. przy czym podkreślono, że przy dwukrotnym wzroście liczby emerytów w okresie od 1924 do 1936 r. wydatki na emerytury wzrosły przeszło pięciokrotnie. Gdy jeszcze w 1929/30 r. wydatki emerytalne w administracji, przedsiębiorstwach i monopolach państwowych wynosiły 4 proc. ogólnej sumy wydatków, to w r. 1936/37 po dokonanych zmianach wyniosą 7,2 proc.

Zmiany wprowadzone w zakresie emerytur dekretem z listopada r. ub. oznaczają dla skarbu państwa zmniejszenie wydatków o ok. 43 milj. zł. Wszystkie świadczenia emerytalne Państwa wyniosły w r. 1935/36 284,2 milj. zł. Gdyby dekret listopadowy nie został wydany, to suma ta podniosłaby się w r. 1936/37 do co najmniej 298 milj. zł.

Na konferencji wyjaśniono również, że wysuwany postulat zniesienia ograniczeń dekretu emerytalnego i wyrównanie powstałych stąd braków dla budżetu państwowego przez skasowanie dodatków służbowych i funkcyjnych nie mogą być brane realnie pod uwagę, gdyż dotknęłyby to przedewszystkiem najniższe uposażonych urzędników. Na 1 stycznia r. b. na 69.887 osób, pobieranych dodatki służbowe, dodatki nieprzekraczające 100 zł. miesięcznie, pobierało 67.041 osób (w tem bardzo duża ilość dodatków po 40 zł. i niżej) na łączną kwotę 29 milj. zł. Dodatki w wysokości ponad 100 do 200 zł. pobiera 1.938 osób na kwotę 3,5 milj. zł. i tylko około 2,5 milj. zł. przypada na dodatki służbowe powyżej 200 zł. miesięcznie. Jeśli chodzi o dodatki funkcyjne, to wynoszą one ok. 6 milj. zł. rocznie, przy czym około 50 proc. tej kwoty przypada na dodatki mniejsze, nieprzekraczające 200 zł.

Wszystkie te dodatki wykazane w sumach brutto, zostały już znacznie zmniejszone łącznie z uposażeniem wskutek progresywnego podatku specjalnego, który, niezależnie od innych zarządzeń regulujących pobory, zmniejszył najwyższe pobory wraz z dodatkami o 25 procent.

Rozważając obecnie zagadnienie emerytalne na skutek podniesienia tej sprawy w kołach poselskich i przez zainteresowane zrzeszenia emerytów — ministerstwo skarbu dąży do złagodzenia przepisów dekretu z listopada r. ub.

Tezy ministerstwa skarbu zostały poddane na konferencji dyskusji która będzie jeszcze kontynuowana przy współdziałaniu delegatów zrzeszeń emerytów. W toku dyskusji wysunięte zostały pewne koncepcje zasadniczej reformy emerytur, które również poddane będą rozważeniu.

London wletry wojnę.

LONDYN. Reuter donosi, iż tempo wzmocnienia obrony narodowej ma być przyspieszone. Sytuacja europejska jest powodem poważnego zaniepokojenia rządu. Przewidują, iż ogólna suma nowych kredytów na zbrojenia przewyższy 30 milj. funt. sterl.

sięwzięcie żadnych kroków, któreby mogły wnieść zamieszanie do sytuacji międzynarodowej. Oświadczenie to jest miarodajne i wiążące.

Powrót pp. Greisera i Lestera do Gdańska oraz okoliczności, jakie im towarzyszyły są także dowodem, że w pierwszej chwili konflikt mocno wyolbrzymiono. Powstało to stąd — jak wykazaliśmy, że wystąpienie p. Greisera sprawiło wrażenie bomby, która okazała się tylko zwykłym fajerwerkami i niczem więcej.

Polska ostrzega Gdańsk.

Rewizja statutu W. Miasta - to ryzykowne przedsięwzięcie.

Omawiając żądanie p. Greisera poddania radykalnej rewizji statutu Wolnego Miasta, reprezentująca poglądy M. S. Z. Polska Informacja Polityczna formułuje następujące ciekawe uwagi:

Wieleby można mówić o tem, czy statut W. Miasta jest dobrze, czy źle skonstruowany. Doświadczenia przeszłości wskazywały na szereg jego niedomagań.

Stanowi on jednak pewnego rodzaju całość i jeśli Senat Wolnego Miasta chce nad poszczególne jego części tak łatwo przechodzić do porządku dziennego, to gwarancje co do respektowania innych części tego statutu mogłyby być uznane za niewystarczające.

To zaś, niezależnie od obowiązków, nałożonych na Polskę przez Ligę Narodów, musiałoby się stać zagadnieniem, które również — indywidualnie i bezpośrednio — obchodzi Polskę.

Statut Wolnego Miasta, poza postanowieniami traktatowymi, składa się z szeregu umów dwustronnych polsko-gdańskich i w tej ostatniej swej części podlegał uzupełnieniom i modyfikacjom. Tego rodzaju „rewizja“ była procesem dość normalnym.

Gdyby jednak dążeniem Senatu miała być modyfikacja czy zmiana któregośkolwiek z bardziej zasadniczych postanowień umownych, które są przez ten Senat uważane za niedogodne dla niego — to musiałoby to pociągnąć za sobą i ze strony polskiej żądanie wprowadzenia szeregu zmian w dziedzinach, które interesem państwa polskiego nie odpowiadają. Tylko w tych warunkach mogłaby być mowa o wzajemnym porozumieniu.

Warto byłoby, aby się w Gdańsku zastanowiono, czy w takim razie korzystniejszym jest dotychczasowy stan we wszystkich jego szczegółach, który jednak pozwolił na załatwienie szeregu życiowych i praktycznych spraw — czy też warto rozpoczynać akcję w kierunku dalszych zmian, co nie byłoby rzeczą ani łatwą, ani prostą.

Rząd Polski w każdym razie musiałby wtedy żądać dla siebie takich udogodnień, któreby pozwoliły mu nie zajmować się jak dotąd zbyt często drobnymi nieraz kłopotami gdańskimi i które pozwoliłyby handlowej polskiemu wy-

korzystać port gdański w warunkach spokoju i bezpieczeństwa bez ustawicznych komplikacji politycznych.

Górnicy nie opuszczają kopalni w obronie warsztatu pracy.

W kopalni „Szyby Jankowickie“ w Prusowicach na Śląsku wybuchł w ub. sobotę strajk okupacyjny.

Robotnicy protestują przeciwko zapowiedziom na 1-go października r. b. przez zarząd zamknięciu kopalni i domagają się kontynuowania eksploatacji. Górnicy pozostają od soboty pod ziemią.

Zarząd nie przyjmuje do wiadomości żądań górników utrzymując, iż pokłady węgla na poziomie na którym były dotychczas eksploatowane, są wyczerpane. Dalsza eksploatacja wymagałaby zbyt dużych i nierentujących się inwestycji.

Katastrofalna klęska posuchy w Stan. Zjedn.

NOWY YORK. Szalone upały, panujące w zachodniej części Stanów Zjednoczonych spowodowały żywiołową klęskę posuchy. Na całym tym obszarze kraju, aż po zachodnie Kentucky, temperatura dochodzi do 50 stopni Celsjusza w Stanach Minnesota i Dakota należy uważać za stracone. Dotychczasowe szkody, wywołane przez upały oceniamy na sumę 300 milionów dol. W wielu miastach topi się skutkiem gorąca asfalt na ulicach. W północnej części stanu Dakota padły ofiarą upałów całe stada bydła. 200.000 rodzin farmerów jest w nędzy i potrzebuje natychmiastowej pomocy.

Prezydent Roosevelt po powrocie z Wirginii do Waszyngtonu, stanął osobiście na czele akcji, mającej nieść pomoc farmerom w zachodniej części kraju. Na zachodzie Stanów Zjednoczonych już bardzo silny wzrost cen artykułów żywnościowych. Zwyczajka ta nastąpiła przede wszystkim w cenach pszenicy i żyta.

W połowie sierpnia rozpocznie się budowa

Muzeum Ziemi Pomorskiej

im. Marszałka J. Piłsudskiego w Toruniu.

Wczoraj odbyło się w Toruniu zebranie pełne komitetu budowy Muzeum Ziemi Pomorskiej im. Marszałka Piłsudskiego.

Zebrań przewodniczył p. Wojewoda Pomorski Stefan Kirtykalis.

Na wstępie zebrania wysłuchano referatu inż. Petrowa który opracował szczegółowy plan budowy Muzeum, poczem nad przedłożonymi w planie wnioskami wywiązała się długa, rzeczowa dyskusja. W wyniku dyskusji komitet powołał ze swego łona sekcję techniczną, której poruczone rozpisanie wśród pism budowlanych przetargu na budowę Muzeum, z tem że wszystkie terminy przetargu i wszelkie formalności muszą być zakończone do dnia 8 sierpnia. W dniu tym pełny komitet budowy Muzeum rozpatrzy wnioski przedstawione mu przez sekcję techniczną i rozstrzygnie przetarg, tak aby w dniu 15 sierpnia przystąpić do budowy gmachu Muzeum Ziemi Pomorskiej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Toruniu.

Powódź w Kielcach.

KIELCE. Wczoraj wieczorem nad Kielcami i okolicą przeszła niezwykle ulewna burza z piorunami i huraganem. Woda deszczowa płynęła na szerokość całej jezdnii, wdzierając się od piwnic i suterren w niżej położonych dzielnicach miasta. Przepływająca przez Kielce rzeczka Silnica nie mogła pomieścić nadmiaru wód i wystąpiła z brzegów. Wicher porzywał wiele sztydów w mieście i powybił szyby w niezaopatrzonych oknach.

Harcerze polscy w Ameryce są przedmiotem owacji.

NOWY YORK. Przybyła tu na „Piłsudskim“ drużyna Związku Harcerstwa Polskiego. W porcie powitali harcerzy delegaci „Boyscouts of America“, Harcerstwa Polskiego w Stanach Zjednoczonych, Sokolstwa oraz wielu organizacji polskich. Wieczorem odbyła się akademja w domu narodowym. Dziś „Boyscouts of America“ podejmowali harcerzy polskich śniadaniem. Jutro po nabożeństwie w katedrze harcerze polscy wyjeżdżają na 3 dni do obozu szkoły amerykańskich instruktorów harcerskich, następnie zabawią dwa dni w Waszyngtonie, skąd udadzą się na zjazd skautingu do Pittsburga, a potem rozjadą się po polskich obozach harcerskich.

Polonia amerykańska wita harcerzy polskich z entuzjazmem, a społeczeństwo amerykańskie — z wielką serdecznością. Prasa poświęca wizycie harcerzy polskich wiele miejsca, witając ich przyjazd w jak najbardziej przyjaznym tonie.

Brak chleba w Sowietach

MOSKWA. „Rabocza Moskwa“ stwierdza że w niektórych sklepach brak jest najbardziej niezbędnych towarów.

W Riazaniu np. znikł z handlu czarny chleb. W Moskwie stwierdzono brak kawy w sklepach detalicznych. W rejonie Dmitrjewskim niema w handlu białego pieczywa, a czarny chleb też niezawsze można dostać.

Przed niektórymi sklepami w Moskwie ponownie pojawiają się „ogonki“.

3 miliony tonn węgla wywiezie Polska do Szwecji do końca 1937 r.

W związku z przedłużeniem umowy handlowej między Polską a Szwecją podają, że pertraktacje, dotyczące eksportu węgla zostały zakończone pozytywnie. Mianowicie powrócił ze Sztokholmu p. Gorączko, dyrektor handlowy S. A. Giesche, który w imieniu całego przemysłu węglowego przeprowadził rokowania z importerami węgla w Szwecji w sprawie odbioru węgla polskiego. Na podstawie wyniku rokowań, Szwecja odbierać będzie węgiel polski w granicach 47 proc. swego zapotrzebowania z odchyleniem do 10 proc. od tej kwoty. W związku z ustaleniem wysokości tego kontyngentu przyjąć można, że eksport węgla polskiego do Szwecji w okresie od 1 sierpnia r. b. do końca 1937 r. wyniesie prawdopodobnie około 3 milionów tonn.

Przeżycia własne

Przedruk wzbroniony

Z karty życia legionisty „Legji Cudzoziemskiej“.

25

(Ciąg dalszy)

Obrazy naszej ojczyzny, gdzie podobno wędł jej zapodania, miał panować „głód i nędza“ miały skutek ten, iż kilku legionistów w tymże samym dniu przedłużyło kontrakty. Spotkałem ją później jeszcze w roku 1934 w Marakechu, gdzie legionści Polacy w sposób właściwy odpłacili jej gorliwość w Współpracy dla Francji i wykorzystanie swej narodowości dla celu propagandy. Należy bowiem dodać, iż wówczas wśród Polaków było kilku takich, którzy wysłużywszy lat 12 i więcej, przedstawieni przed komisją lekarską, uznani zostali jako niezdolni do pełnienia służby w Legji i bez odszkodowania zwolnieni. Jakiż to inny obraz w przeciwieństwie do tej osoby przedstawia postać naszej rodaczki pani majorowej Disier — Filochowskiej. Ta wprawdzie nie kładzie cukierka względnie papierosa do ust w takiej mierze, co pani Fuchs'owa, lecz dba w innej formie o legionistę-Polaka, przesyłając nawet na front pocztą lotniczą gazety polskie.

Mijały dni i tygodnie, bez szczególnego wypadku, maszerujemy zazwyczaj nocami, tym sposobem zajmując teren obszaru kilkuset metrów kwadratowych bez oporu ze strony Arabów, którzy jedynie napadali na patrole wywiadowcze, uchodząc przed siłą główną. Boczne kolumny otrzymały rozkaz przyspieszenia marszu i zajęcia na tyły nieprzyjaciela.

W międzyczasie jeden z legionistów z pochodzenia Franouz, nazwiskiem Duval, zabił sierżanta Eichler'a a w następujących okolicznościach. Eichler był jednym z największych służbistów w kompanji, szczególnie przesładował Duval'a, tak, iż ten (pełnił służbę kucharza) najczęściej podczas chwil wolnych od służby na postojach spoczywał w „grobie“.

Pewnego razu wspomniany legionista przyszedł ze służby do namiotu, wypiewując jakąś piosenkę — było to około godz. 9-ta wieczorem. Przechodzi sierżant Eichler i pyta się legionistę: „Co ci tak wesoło, prawdopodobnie znów ci się za dobrze wiedzie“ i odszedł. Milcząc za nim podążył Duval. Dopadł go i nożem kuchennym zadał mu cios w pierś, następnie poderżnął gardło. Zdarzenia tego nikt nie zauważył. Przychodzi do naszego namiotu, mówiąc: Idźcie i zawiadomcie sierżanta-szeffa, iż sprzątnąłem Eichler'a, mam dosyć tego życia, niech mnie rozstrzelają. Wybiegamy z namiotu, rzeczywiście o kilka kroków leży sierżant, oblały cały krwią, która potokami wypływa z okropnej rany w gardle, żyje jeszcze, gdyż charczenie chrapliwie wydobywa się z otwartej krtani, — przy nas stoi morderca, który z całym spokojem oświadcza „Ten pies nie będzie już ani mnie ani was katował“. Duval'a ujęto. Nie spełniło się jednak jego życzenie być rozstrzelanym. W rozkazie ogłoszono, iż za karę zbrojstwa został skazany na 20 lat ciężkich robót na Guyanie.

Trzeba nadmienić, iż tego rodzaju wypadki nie były rzadkimi. Rok rocznie ginęło kilku przełożonych z rąk podwładnych. Podofierow-

wie w godzinach nocnych względnie o zmroku wieczorem zawsze przed sobą trzymali odbezpieczone pistolety. Wśród rekrutujących się typów takie postępowanie było konieczne. A trzeba przyznać, że większość to przecieź przestępcy, — nawet byli i tacy, którzy piętno swej hańby mieli wyryte na czole. Mówię tu o numerach tak zwanych galerników. Taki człowiek był zdalny do wszystkiego. Jeden z nich o lysej głowie, tak, iż i o zakrywaniu przez włosy (jak to zwykle czynili) mowy być nie mogło, nosił czapkę względnie hełm nasunięty na oczy. Przełożeni spotkawszy go odsuwali mu odkrycie głowy do normalnego położenia, wówczas okazał się numer 1418 wypalony na czole „Nie ukrywaj swego wyróżnienia — grand canail — (wielka kanaljo) i tak cię dobrze znają“ mawiali przełożeni. Pewnego razu przy tej czynności miał numeru okazało się słowo „merde“ (kał ludzki) na czole, a na dłoni podniesionej do salutowania widniał napis „pour toi“ (dla ciebie). Proszę sobie przedstawić obraz salutującego żołnierza, który jak wiadomo, oddaje honory dłonią zwróconą ku przodowi. Od tego czasu numer 1418 oddawał honory, uśmiechem żjadliwym, ukazując przytem szereg zaostrzonych stójkowato zębów (co czyniło jego i tak odrażającą twarz zbrodniarza jeszcze wstrętniejszą, które miało za skutek, iż starszy (wyższy szarża) odwracał natychmiast głowę często rumieniąc się i czempredziej odchodził. Towarzyszyły mu wówczas ohydne ryki. Był galernik nr. 1418 został zastrzelony podczas jednej z potyczek przez oficera rzekomo za niekarność.

C. d. n.

Spęd bekonów w Nowemście

odbędzie się w poniedziałek 13. VII. 36 r. godz. 5 rano jak następuje:

Gwiżdżyny, Nowemiasto, Mikołajki, Tylice, Samplawa, Rakowice, Kamionka, Bagno, Kaczebagno, Rodzone, Zajęczkovo, M. Bałówki, Bratjan, Radomno, Marzęce, Kurzętnik, Lekarty, Mroczo, Nowydwór, W. Bałówki.

Następny spęd bekonów w Nowemście odbędzie się we wtorek 21. VII. 36 r. Kolejność poda się jeszcze.

(—) Inż. R. Raciborski
instr. hod. P. I. R.

Spęd bekonów w Jabłonowie

odbędzie się dnia 13 lipca w nast. kolejności:
Godz. 5.00 Książki Jabłonowo, 5.30 Buk Gorale Nowa wieś, Gorale, maj. Piecwo, Jaguszewice, Kitnówko Nowy Młyn Osetno 6.00 Dąbrówka 6.10 Jabłonowo Zamek, Ostrowite, 6.20 Rywałd król Linówko, Burszynowo Swiecie folw. 6.50 Brudzawy Lembarg Sumówko, 7.10 Lipinki, Konojady, Mileszewy Lisnowo Płowęż.
Instr. PIR. Furmanczyk.

Kronika.

Nowemiasto, dnia 10 lipca 1936 r.

Piątek † 7 bracl m., Amelji
Sobota Piusa p. m., Pelagij
Niedziela Jana Gwałb., Marojany
Poniedziałek Małgorzaty p. Eugenjusza
Słońca: wschód o godz. 3.27 zachód o godz. 19.55

Z miasta i powiatu.**Osobiste.**

Nowemiasto. Z dniem 9 bm. rozpoczął urlop wypoczynkowy Starosta Powiatowy p. Dr. W. Tomczyński. Zastępuje go w tym czasie Wicestarosta p. Budnik.

Parafia nowomiejska wita swego Księdza Proboszcza.

W ubiegły czwartek przybył oficjalnie do Nowogomiasta nowy Duszpasterz parafii Przewielesny Ksiądz Proboszcz dr. Leon Pryba.

Na dworcu oczekiwała przyjazdu Księdza Proboszcza delegacja z p. Burmistrzem Wachowiakiem na czele. Wysiadającego z wagonu Księdza Proboszcza przywitał p. burmistrz krótkim przemówieniem, na które ks. dr. Pryba również w krótkich słowach odpowiedział, poczem pięknie ukwiecone powózki z a w i o z ł y wszystkich przed plebanją, gdzie tymczasem na powitanie księdza Proboszcza przybyło miejscowe duchowieństwo, delegacje sztabowe wszystkich towarzystw i cechów, delegacje organizacji i stowarzyszeń, oraz liczni parafianie. Przy wejściu powitała Czcią Księdza Proboszcza p. Bendiksówna pięknym wierszykiem, poczem wręczyła mu wiązanek kwiatów.

W imieniu Rady Miejskiej i tych wszystkich których ona reprezentuje, powitał Księdza Proboszcza radny p. Dr. Komasa. Wyrażając radość z powodu pozyskania przez miasto tak znakomitego obywatela, mowa zapewnia Księdza Proboszcza o gotowości poddania się miejscowemu społeczeństwu katolickiego pod opiekę duchową nowego Duszpasterza, oraz kończy życzeniem aby Opatrzność Boska dała mu siły, któreby pozwoliły ks. Prob. spełnić szczytne zadanie.

Po tem przemówieniu Chór kościelny pod batutą organisty p. Smukały odśpiewał stosowną pieśń.

Na zakończenie przemówił Ks. Proboszcz dr. Pryba, w serdecznych słowach dziękując przedstawicielom i parafianom za tak spontaniczne powitanie, które oby było szczerą zapowiedzią zgodnej i wyteżonej przyszłej współpracy. Pochwaleniem Pana Boga pożegnał się ksiądz Proboszcz ze wszystkimi, którzy w uroczystym powitaniu udział brali.

Komunikat T.C.L.

Nowemiasto. Z dniem 21 bm. zamyka się na czas wakacyj bibliotekę T.C.L. Uprasza się wszystkich szanownych czytelników o bezapelacyjną zwrot wszystkich wypożyczonych książek i uregulowanie wszystkich zaległości pieniężnych w powyżej oznaczonym terminie, celem dokładnego uporządkowania stanu księgozbioru wzgl. kasowości towarzystwa. Termin ponownego otwarcia biblioteki podany zostanie do wiadomości na tej samej drodze.

Zarząd T.C.L.

Z sali sądowej.

Lubawa. Dnia 9 bm. przed sądem Grodzkim w Lubawie odbyły się rozprawy karne, na których zapadły następujące wyroki:

Maciolek Anna z Lubawy, za kradzież 40 kg. jęczmienia, skazana na 2 tygodnie aresztu z zawieszeniem na 2 lata.

Kwiatkowski Bolesław z Nowogomiasta, za dokonanie oszustwa przy ważeniu świń przez wkładanie węgla i cegły w szczytny wagi miejskiej, na 1 rok więzienia bez zawieszania.

Bandurski Alfons, Krezymon Bolesław i Licznerski Antoni wszyscy z Rybna, za nielegalne łowienie łakami ryb w rzece Welu, po 2 tygodnie aresztu z zawieszeniem na 2 lata.

Małoletnemu Susmarskiemu Feliksowi z Łądyna, za kradzież wędzorka, Sąd udzielił upomnienia.

Podziękowanie.

Lubawa. Towarzystwo Gimnastyczne Sokół żeński w Lubawie poczuwa się do miłego obowiązku podziękować tym wszystkim osobom, które złożyły nam tak chętnie i ofiarnie pomoc i zaopatrzyły nasz bufet w czasie zlotu naszego serdeczne „Bóg zapłać“!

Czołem! Zarząd.

Stan zwierząt gospodarskich.

Lubawa. Według danych rejestracji zwierząt gospodarskich, zarejestrowano na dzień 30 czerwca br. na terenie miasta Lubawy i wybudowań ogółem 302 koni, w czem jest 32 źrebiąt jedno, dwu i trzyletnich, a 270 koni 4 letnich i starszych. Bydła rogatego zarejestrowano 707 sztuk, wtem 540 krów dojnych, 6 buhaji, 98 cieląt do jednego roku i 71 buhajczyków i jałowek jedno i dwuletnich. Ponadto zarejestrowano 567 sztuk trzody chlewnej, 106 kóz i 9 owiec.

Pożar zagrody.

Lipówiec. Dnia 8 bm. w południe powstał pożar w zabudowaniu małorolnego Jana Nastachowskiego w Lipowcu. Spalił się dom mieszkalny, chlew i stodoła pod jednym dachem, niektóre sprzęty rolnicze, oraz część urządzenia domowego. Ogólna szkoda wynosi około 2600 zł. Mienie ubezpieczone było w Zakładzie Ubezpieczeń „Polonia“ na sumę 3000 zł.

Przyczyny pożaru narazie nie ustalono. Energiczne dochodzenia w tym kierunku prowadzi policja.

Czy pomór świń w powiecie lubawskim?

Tuszewo. W zagrodzie rolnika Penkali Franciszka w Tuszewie pod Lubawą zachorowało 18 sztuk świń na nieznaną chorobę. Objawy tej choroby zdają się wskazywać, iż jest to pomór. Odnośnie władze wydały zarządzenia mające na cel zapobieżenie ewentualnemu rozszerzeniu się zarazy.

Z dalszych stron.**Zołnierz-bohater śmiercią przypłacił ratowanie tonącej kobiety.**

Toruń. Epidemia utonięć przybiera w Toruniu zastraszające rozmiary. W ciągu jednego miesiąca utonęło w Wiśle pod Toruniem 30 osób.

Wczoraj w nurtach Wisły zginął 22-letni kanonier 2 batalji I dywizji pomiarów artyleryjskich Bronisław Brummer. Stojąc nad Wisłą Brummer urządził tonącą kobietę. Bez namysłu pośpieszył jej na pomoc, pochwycił tonącą i zaczął płynąć z nią do brzegu. Niestety, siły Brummera opadły w odległości 5 metrów od brzegu utonął. Na pomoc obu tonącym pośpieszył znajdujący się w pobliżu łodzi wiosłarz. Tonącą kobietę zdołano wyratować. Brummer utonął. Po 5-ciu godzinach rybacy wyłowili przypadkowo zwłoki topielca.

Dwie katastrofy lotnicze pod Warszawą i Lublinem.

W środę w południe przelatywał nad Raszynem samolot 1 pułku lotniczego. W pewnej chwili wskutek defektu motoru samolot musiał przymusowo lądować na polach p. Lubońskiego przyczem wyrzucił się i uległ kompletnemu zdruzgotaniu.

Pilot kapral Teofil Stolak poniósł śmierć na miejscu.

We wsi Jakubowice Murowane pod Lublinem, spadł we środę rano na drzewo samolot wysokości 30 m. szybowiec, lecący z Trzesznowa, prowadzony przez ucznia 6 klasy gimnazjum lubelskiego Wincentego Szyjka.

Rzypek doznał pęknięcia czaszki i stan jego jest beznadziejny.

Szybowiec został doszczętnie rozbity.

Miljon złotych poszło z dymem. Olbrzymi pożar pod Chojnicami.

W kuchni p. Kreuskiego w Rytle (pow. chejnicki) wybuchł pożar, który w krótkim czasie zajął budynki mieszkalne i stajnie.

Ogień przenosił się na plac teatralny, na którym stały szopy z różnym materiałem budowlanym.

Cały plac znalazł się w ogniu. Na miejsce pożaru przyjechały wszystkie okoliczne straże ogniowe, a nawet wojsko z Chojnic.

Przy pomocy inspektora samochodowego i prezesa ochotniczej straży pożarnej, akcja ratunkowa kierował osobiście starosta powiatowy p. Lipski z Chojnic.

Główne zakłady tartaku uratowano jedynie dzięki umiętnemu kierownictwu.

Straty wynoszą około miliona zł.

Drag jako argument.

W Zielonczynie (pow. bydgoski) dwaj dobrzy znajomi — Szweda i Biedrzyński — roztrząsali pewnego dnia kwestję czyje dzieci robią lepsze postępy w szkole?

Nie mogli jednak dojść do porozumienia na ten temat. Dyskusja zamieniła się w sprzeczkę, a sprzeczkę w bójkę, podczas której Biedrzyński usiłował o słuszności swych twierdzeń przekonać Szwedę drągiem.

Uderzył raz i drugi. Szweda leży na ulicy nieprzytomny. Pobitego w stanie groźnym przewieziono do szpitala św. Florjana, gdzie stwierdzono, że doznał on wstrząsu mózgu. Biedrzyńskiego aresztowano.

Spalił się młyn parowy.

Straty wynoszą 124.000 zł.

GNIEZNO. W młynie parowym w Kobylicy (pow. gnieźnieński), należącym do niemieckiej spółki gospodarczej, wybuchł pożar, który w krótkie przybrał tak wielkie rozmiary, że wszelkie wysiłki ratujących spełzyły na niczem.

Niemiecka spółka gospodarcza oblicza straty na 124.000 zł. Prócz tego dzierżawca młyna p. Lehne twierdzi, że na strychu, gdzie pożar powstał, znajdowały się wielkie zapasy zboża wartości 10.000 zł.

Młyn był ubezpieczony w Zakł. Ub. Wzajemnych na sumy: 124.000. zł. i 10.000 zł.

W środę dnia 15 lipca 1936 r.

odbędzie się w Kurzętniku

Jarmark

na bydło i konie

Wójt Gminy Kurzętnik: (—) Banaszewski

Dziecko o 6 palcach u rąk i nóg.

Toruń. W rodzinie Pawła Markowskiego bezrobotnego robotnika, zam. przy ul. św. Wojciecha w Toruniu przyszło przed miesiącem na świat dziecko, które jest prawdziwym wybrykiem natury, a mianowicie dziecko posiada po 6 palców u rąk i nóg. Wszystkie inne dzieci a posiada ich p. Markowski czworo, są zupełnie normalne.

Zamach na wice-dyrektora Z.U.P.U.

Zredukowany urzędnik dał 6 strzałów do dyr. Gosiewskiego.

Zastępca dyrektora naczelnego ZUPU, b. poseł dr. Wiktor Gosiewski, padł ofiarą zamachu rewolwerowego, którego dokonał niejaki Szymczak, b. urzędnik Ubezpieczalni Społecznej w Sosnowcu, zredukowany tam przed 4 laty za szasów dyrektury dr. Gosiewskiego.

Szymczak strzelił dwukrotnie do dyr. Gosiewskiego w chwili, gdy ten wychodził z biura ZUPU wczoraj w południe po skończonym urzędowaniu. Gdy dyr. Gosiewski upadł na ziemię, Szymczak dał jeszcze 4 strzały do leżącego na chodniku.

Zbrodniarz został aresztowany, Dyr. Gosiewskiego w stanie beznadziejnym odwieziono do Instytutu chirurgii urazowej na operację wyjęcia kul.

Desperacki czyn okradzionego.

Przeciął sobie żyły u rąk.

Mieszkaniec Bydgoszczy Dawid Abraham wybrał się z całym zapasem gotówki do Łodzi. Ale już na dworcu podczas nabywania biletu został okradziony.

Przejęty kradzieżą Abraham, wrócił do domu i w przystępie rozpacz przeciął sobie nożem żyły u rąk. Doszedłszy do przekonania, że wpływ krwi jest zbyt słaby, poprawił cięcie brzytwą.

Stan Abrahama wskutek wielkiego upływu krwi jest beznadziejny.

Dochodzenia karne przeciwko b. staroście Krawczykowi.

Swego czasu donosiliśmy o zwolnieniu ze stanowiska starosty świeckiego p. Krawczyka. Pomorski Urząd Wojewódzki natychmiast po zwolnieniu wytoczył p. staroście Krawczykowi dochodzenia administracyjne, które już zostały zakończone. W wyniku dochodzenia akta sprawy przekazano p. Prokuratorowi Sądu Okręgowego w Grudziądzu z wnioskiem o wytoczenie b. staroście Krawczykowi sprawy karnej.

Przez tydzień trwał pożar lasów w Brasławszczyźnie.

Brasław. W dniu 6 bm. został ugaszony pożar lasu państwowego i prywatnego na terenie gminy mirskiej, który powstał, jak donosiliśmy, w dniu 30 czerwca.

Po ugaszeniu pożaru ustalono, że las państwowy został spalony na przestrzeni 10 ha a las prywatny na przestrzeni 400 ha ponadto w prywatnym lesie spaliło się 1.000 m. drzewa opalonego i 500 m. papierówki. Spalony las jest w wieku 15 do 60 lat. Straty są bardzo duże, lecz narazie nieustalone.

Wymordowanie włoskiej misji lotniczej przez bandę rozbójników abisyńskich.

RZYM. Dnia 26 zeszłego miesiąca trzy samoloty, które wystartowały z Addis-Abeby opuściły się w pobliżu Lekemti w okręgu Uolega. W samolotach tych znajdowała się misja złożona z generała awjacji Magliocco, pułk. szt. Calderini, majora Antonio Locatelli inż. Prasso oraz o. Borello.

Rano 28 czerwca banda rozbójników, uchylająca się od kontroli miejscowych szefów, zaatakowała nieoczekiwanie misję, która po bohaterkiej obronie musiała ulec wobec przeważającej liczby napastników. Ojciec Borello, który sam tylko pozostał przy życiu, zawiadomił o wydarzeniu władze włoskie.

Samoloty włoskie udały się niezwłocznie, by zastosować masowe reperseje w stosunku do rozbójników i ich kryjówek.

Ruch Towarzystw.

Zebrań Kółek Rolniczych na dzień 12 lipca 1936 r.

1. Krzemieniewo o godz. 17-tej
2. Niem. Brzozie „ 15-tej
3. Prątnica „ 12-tej
4. Rumienica „ 15-tej
5. Samplawa „ 16-tej
6. Tuszewo „ 15-tej
7. Kamionka o godz. 16-tej
8. M. Bałówki „ 17-tej
9. Skarlin „ 17-tej
10. Lekarty „ 16-tej
11. Zajęczkovo „ 14.30
12. Rożental „ 17-tej

Zebrań Kółka Rolniczego w Lubawie o godz. 16-tej
Potem zawiadzenie gospodarstwa p. Wielgomasa. O liczny udział prosi
Zarząd.

Kilka procesów w sprawie Doboszyńskiego
Wszystkich oskarżonych razem nie pomieści-
laby żadna sala krakowska.

W sprawie Doboszyńskiego będzie około
70 do 80 oskarżonych.

Ponieważ kwalifikacja czynów poszczegól-
nych oskarżonych, podpada pod sądy przysię-
gie musiałby się odbyć olbrzymi proces, który
trwałby szereg tygodni a nawet miesięcy i
nie mógłby pomieścić się w ramach sali kra-
kowskiego Sądu. Do tego prawdopodobnie nie
dojdzie gdyż sprawa Doboszyńskiego zostanie
rozbita na szereg praw pomniejszych.

Doboszyński jako kierownik napadu na My-
slenice wraz z pewną grupą oskarżonych od-
powiadać będzie w głównym procesie, który
toczyć się będzie na dużej sali przysięgłych
towarzysze zaś jego będą mieli szereg oddziel-
nych aktów oskarżenia i będą odpowiadali w
różnych porach przed różnymi kompletami sę-
dziowskimi sądu krakowskiego.

Grad bomb w Palestynie

Trzej Żydzi polscy ciężko ranni.

LONDYN Powstańcy arabscy rozpoczęli
od wczoraj nową taktykę posługiwania się
bombami, których w całym kraju rzucono
kilkadziesiąt.

W dzielnicy Musrara, w Jerozolimie, Arabo-
wie rzucili bombę na grupę robotników ży-
dowskich, zatrudnionych przez departament
robót publicznych.

Bomba wybuchła w chwili, gdy robotnicy
szli do pracy.

Trzech Żydów, pochodzących z Polski zo-
stało rannych, z których jeden śmiertelnie.

Również rzucono bomby w Jaffie, Gazie,
Berszeba, Nablus i Acre.

Wybuchy wyrządziły wielkie szkody i
uszkodzenia linii kolejowej koło Gazy.

Pozatem doszło do starcia między wojskiem
i Arabami w Kadzunis, oraz na drodze między
Nablus a Jenia.

Na tropie wielkiej afery

Aresztowanie kilkunastu kupców.

Władze śledcze wpadły na trop ogromnej
afery fałszerskiej, w którą zamieszanych jest
wielu poważnych kupców warszawskich.

W ciągu dnia wczorajszego policja oraz
wywiadowcy dokonali licznych rewizyj i areszt-
owali kilkanaście osób, zamieszanych w tę
afere. W wyniku rewizji znaleziono ogromne
ilości walut zagranicznych.

Pomiędzy aresztowanymi znajdują się J.
Hofman i J. Jungerman.

Szczegóły ujawnionej afery z uwagi na
dobro toczącego się śledztwa trzymane są w
ściślejszej tajemnicy. Dalsza akcja likwidacyjna
trwa.

W drewnianej beczce przez Atlantyk.

NOWY JORK. Ameryka ma znów niela-
da sensację, bohaterem której jest Polak, Er-
nest Biegański z Buffalo, weteran armii amery-
kańskiej.

Otrzymałszy niedawno większy zasitek
postanowił ni mniej ni więcej tylko przepłynąć
Atlantyk... w beczce.

Beczkę wykonano według planów niezwy-
kłego żeglarza, kosztem 1.000 dol.

Ma ona 9 stóp wysokości i 6 stóp 8 cali
średnicy, oraz ołowiane dno, by mogła utrzy-
mywać się na falach w pozycji pionowej.

U góry zaopatrzona jest w specjalną rurę
wentylator, pozwalającą na oddychanie podczas
burzy.

Szaloną swoją podróż, bo inaczej jej naz-
wać nie można, ma zamiar rozpocząć Biegański
w końcu lipca.

Biegański, w udzielonym, wywiadzie dzien-
nikarzom oświadczył, że niema pojęcia, do ja-
kiego europejskiego portu zawinie, gdyż będzie
zdany na łaski wiatrów.

O ile rzeczywiście nie przepłaci życiem swe-
go niezwyklego pomysłu, stanie się najślaw-
niejszym zdobywcą Atlantyku.

PROGRAM RADJOWY.

Warszawa — sobota 11. VII.

6.30—8.30 Audycja poranna 12.03 Płyty 15.35 Wia-
domości gospodarcze 15.45 Aud. muzyczna 16.00 Recital
skrzypcowy 16.30 Arje operowe 16.45 Reportaż z portu
gdynskiego 17.09 Koncert 17.50 „Łyk Żubrówki 18.00
Nasz program 18.10 Zycie kulturalne i artystyczne stolicy
18.15 Koncert reklamowy 18.50 Pogadanka aktualna 19.00
Wieczór muzyki lekkiej 20.15 Aud. dla Polaków z zagra-
nicą 20.45 Dziennik wiecz. 20.55 Pogadanka aktualna 21.00
Walce 21.30 Humoreska 22.00 Wiadomości sportowe 22.15
Muzyka tan.

Toruń — sobota 11. VII.

6.00—6.33 Audycja poranna 12.55 Pogad. rolnicza
14.30 Płyty 18.00 Nasz program 18.10 Polskie utwory
18.25 Wiadomości społeczne 18.30 Koncert reklamowy
22.10 wiadomości sportowe z Pomerza.

Warszawa — niedziela 12.VII.

8.00 Aud. poranna 9.00 Tr. Nabożeństwa z kościoła
św. Jana z Torunia 10.10 Orkiestra i soliści 11.45 Prze-
gląd teatralny 12.03 Poranne muzyce w przerwie około
godz. 13.15 „Swaty“ 14.30 Sinechowski pt. „Ojcowizna“
15.00 Reportaż z Torunia 15.10 Koncert reklamowy 15.30
Muzyka rozrywkowa 16.30 Reportaż z życia 17.00 Koncert
solistów 18.00 Teatr Wyobraźni u obcych (Szwecja) „Po-
zytywka“ 18.00 Koncert rozrywkowy 20.25 Co czytać?
20.40 Przegląd polityczny 30.50 Dziennik wieczorny 21.00
Na wesolej lwowskiej fali pt. W Brzuchowicach na festy-
nie 21.30 Wieczór wśród gór 22.00 Wiadomości sporto-
we ze wszystkich rozgłośni 22.15 Wład. sport. lok. 22.20
Muzyka salon. 23.00 Muz. tan.

Warszawa — poniedziałek 13.VII.

6.30—8.00 Audycja poranna. 12.03 Płyty 15.30 Wia-
domości gospodarcze 15.45 W co się będziemy bawili 16.00 Koncert
16.45 Pogadanka 17.00 Koncert 17.30 Kone. mandolinistów
17.50 Pogadanka 18.00 Kone. reklam. 18.50 Pogadanka
aktualna 19.00 Aud. strzelecka 19.30 Stare tańce 19.55
Recital śpiewaczy 20.30 Feljeton 20.45 Dzień. wiecz. 20.55
Pogadanka aktualna 21.00 Muzyka amerykańska 22.00
Wiadom. sport. 22.15 Koncert 23.00 Muzyka tan.

Pięgi
Pryszcze
Wądry
żółte i czerwone
Plamy
tylko

Krem „Halina“ Nr. 1
Mydło „Halina“
do nabycia
Drogerja „Sanitas“
Konrad Skibowski
NOWEMIASTO N.DRW.
TELEFON 46 ul. Sobieskiego 6 TELEFON 46

już ich
więcej nie
zobaczysz,
o ile;
będziesz
używać

Za nadesłane nam życzenia i kwiaty
z okazji przyjęcia do I-Komunji św. naszego najstar-
szego syna Ludwika Macieja składamy serdeczne

„Bóg zapłać“

L. Domagałowic

Nowemiasto w lipcu 1936 r.

Za tak liczne nadesłanie nam życzeń
i kwiatów z okazji przyjęcia do I-szej Komunji
św. naszych dzieci Stefanji i Stanisława, składamy
najserdeczniejsze

„Bóg zapłać“

Franciszko Łukaszewscy.

Nowemiasto w lipcu 1936 r.

Za nadesłane liczne życzenia i kwiaty
z powodu przyjęcia do I-szej Komunji św. na-
szych wnuczków składamy serdeczne

„Bóg zapłać“

Strehlowic.

Nowemiasto w lipcu 1936 r.

Najlepszą i najtrwał-
szą pamiątką

I-szej Komunji św.
jest

fotografja
lub portret
wykonany

solidnie i po cenach najniższych
w Zakładzie artystycznej
fotografji i powiększeń

F. Lubowieckiego

Nowemiasto n. Drwęcą ul. Kościelna
Telefon 77

Filja Lubawa - Pomorze.

Świece

w najlepszym gatunku po cenach przystępnych
poleca

Księgarnia B. Miłoszewski - Nowemiasto
RYNEK NR. 19.

Poszukuje od zaraz

ucznia kowalskiego

Eryk Wardowski mistrz kow. - Niem. Brzozie

Do Pierwszej Komunji Św.

Książeczki
i Różańce

w wielkim wyborze po cenach przystępnych

POLECA

KSIĘGARNIA B. MIŁOSZEWSKI
Nowemiasto — Rynek 19.

Obelgę

rzuconą na
St. Opiela odwołuje.
A. Cichocki - Osetno

Potrzebna

dziewczyna

do wszelkich prac do-
mowych i do dziecka
bez gotowania.

Kolodziejska

Nowemiasto

ul. Jagiellońska 22

Służącego

do wszelkich prac gospo-
darskich poszukuje

Szczepan Tułodziecki
Lubawa, ul. Kopernika

Kto mi

pożyczy

300 do 500 zł?

Dam zastaw wartość.
i stałe zajęcie z zarob-
kiem do 150 zł mies.

Zgłoszenia do redakcji
„Głosu Lubawskiego“
w Nowemście.

Sprzedam

większą ilość dobrego
torfu

ewentl. z dostawą.
Jakubowski Lipowic

Nowe angielskie

matjasy

i nowe angielskie

matyski

poleca

Fr. Łukaszewski

Nowemiasto n. Drw.

Żniwiarki

„Cormicka“

Grabie

konne

części zamienne do wszelkich
systemów żniwiarek i kosiarek
oryginalne oraz najlepsze

Kosy

„Westfalskie“

ręcznie kute pod gwarancją

poletam

po najniższych cenach

N. Ewertowski, Nowemiasto

Tel. 66.

Skład żelaza i maszyn roln.

Tel. 66.

Dodatek Rolniczy

EWANGELJA

na niedzielę szóstą po świętkach
zapisana u św. Marka rozdz. 8 w. 1—9.

W on czas: Gdy koło Jezusa zgromadziła się mnoga rzesza, a nie miała co jeść, przywołał uczniów i rzekł im: Zal Mi ludu, bo już od trzech dni trwa przy Mnie, a nie ma co jeść. A jeśli ich puszczyć zgłodniałych do domów swych, w drodze zesłabną, bo niektórzy przybyli zdaleka. I odpowiedział Mu uczniowie Jego: Skądże mógłby kto nakarmić ich chlebem tu na pustkowiu? A On ich zapytał: Ile macie chlebów? — Oni zaś odrzekli: Siedem. Polecił tedy rzeszy, by usiadła na ziemi; a biorąc siedem chlebów i dzięki czyniąc, łamał i rozdawał uczniom swoim do rozdzielania; a oni podawali ludowi. Mieli też trochę rybek; te także pobłogosławił i poleciał rozdać. Jedli tedy i nasycili się; a z resztek ułomków zebrano siedem koszyków. A tych, którzy się posilili, było około czterech tysięcy; i rozpuścił ich.

Nauka.

Cudownie karmi Jezus cztery tysiące ludzi kilku chlebami, zmieniając na chwilę prawa przyrody. Zwykle jednak inaczej Bóg postępuje; nie zmienia ani nie zawiesza praw przyrody, raczej każe przyrodzie działać podług praw, od wieków ustanowionych. Lecz rozważwszy, powiedzmy sobie, że w działaniu przyrody niemniej okazuje cudowną swą wszechmoc i mądrość jak w owym nakarmieniu tysięcznej rzeszy siedmiu chlebami. Gdy ziarno kielkuje wydaje kłos, a w nim plon stokrotny, to snuje się nam cały łańcuch cudów, dla rozumu naszego zgoła niedościgniętych, a wszyscy uczeni świata nie potrafili tych cudów wytłumaczyć ani iskierki życia, tam gdzie go Bóg nie włożył, wzniecić. Karmi więc Bóg prawie miljarady ludzi od wieków, a my temu cudowi się nie dziwimy, ponieważ oczy nasze przywykły od dzieciństwa do tego widoku.

Mógłby Pan Bóg stale i nas tak cudownie karmić, jak Pan Jezus nakarmił tę rzeszę czterotysięczną, albo jak karmił manną lud wybrany na puszczy. Lecz dla zbawienia naszego ustanowił porządek inny. „W pocie czoła chleb twój pożywać będziesz“ Sw. Paweł zaś jeszcze dobitniej go określił, gdy powiedział: „Kto nie chce robić, niech też nie je“. Jak ptak do latania, tak człowiek stworzony jest do pracy — dodaje Job. Z tego wynika, że próżniactwo jest grzechem, jednym z grzechów głównych, a więc korzeniem, z którego wyrastają jak chwasty rozmaite inne grzechy i nałogi.

Dlaczego? Ponieważ, jak mówi św. Kasjan, pracującego prześladowuje jeden tylko zły duch — kusiciel, próżniaka całe ich mnóstwo. — Mędrzec Pański zaś twierdzi, że wiele złego nauczyło człowieka lenistwo.

Szczególnie trzeba wystrzegać się jednego rodzaju próżniactwa, ukrytego pod płaszczykiem wielkiej nieraz pracowitości, która w gruncie rzeczy jest lenistwem w służbie Bożej. „Próżne bowiem jest wszystko, co nie zbliża nas do celu naszego w wieczności“ — mówi św. Hieronim. Orygenes zaś tłumaczy: „Bez wartości jest wszelka praca, która nie jest skierowana ku chwale Bożej“.

Praca taka ma tyle wartości, ile praca dzieci, budujących sobie domki z piasku: zanim ta robota dojdzie do końca, wniwecz się obraca. Albo dziewczynka małeńka z największą starannością stroi lalkę i karmi ją, by za chwilę w kąć ją rzucić i zapomnieć. To są zabawki dziecinne! Chrześcijanin inaczej pracę swą pojmować winien. „Cokolwiek czynicie w słowie czy uczynku, wszystko czyńcie w imię Pańskie!“ — uczy św. Paweł. Trzeba więc 1) abyśmy pracowali „w imię Pańskie“, to jest dla Pana Boga; a więc nie tylko dla samego zarobku, z konieczności, ale w tej myśli, że praca jest z ustanowienia Bożego; 2) abyśmy przy pracy często myśl i serce wznosili do Boga w krótkich aktach strzelistych, jak np. „Niech to będzie na chwałę Twoją“ — „O Boże, Ty mi to wynagrodzisz“, lub temu podobnie.

Zajmowanie należności za mleko Okólnik Ministra Skarbu.

Od niedawna zaczęła wchodzić w życie wielce szkodliwa praktyka, że urzędy skarbowe nakładały areszty, czyli zajęcia na należności za mleko, dostarczone przez rolników do spółdzielni mleczarskich. Rolnik dostarczał mleko do mleczarni, by coś zarobić, a tu urząd skarbowy ścigał przymusowo dochód z mleka, jako należność za podatki. Groziło to tem, że rolnicy przestaną dostarczać mleko i przez to spowodują upadek szeregu spółdzielni.

Organizacje rolnicze odniosły się w tej sprawie do Ministerstwa Skarbu, uzasadniając niewłaściwość takiego postępowania. Na skutek tego Ministerstwo Skarbu urzędem skarbowym poleciło:

1) bezwzględnie zaprzestać zbierania wiadomości co do dostarczonego przez drobnych rolników mleka;

2) zbierać wiadomości tylko o tych dostawcach mleka, którzy się trudnią przeważnie tylko produkcją mleka;

3) zbierać wiadomości o tych, którzy nie mają żadnych ruchomości do zajęcia za podatki, ale i w takich wypadkach wolno zajmować tylko 25 procent, czyli czwartą część sumy, przypadającej do wpłaty za dostarczone mleko.

Kto może się ubiegać o pożyczkę na Działy rodzinne?

O pożyczkę na spłaty rodzinne może ubiegać się tylko właściciel drobnego gospodarstwa rolnego, którego obszar wynosi w zasadzie od 5 do 15 ha.

Pożyczki udzielane są jedynie pod zabezpieczenie hipoteczne (w zasadzie 1 miejsce hip).

Wysokość pożyczek wynosić może najmniej 1.500 zł. na jedno gospodarstwo. Pożyczka nie może przekraczać jednakże połowy ustalonego szacunku gospodarstwa.

Oszacowanie nieruchomości odbywać się będzie kameralnie z wyjątkiem niektórych wypadków. Pożyczka udzielana będzie na lat 10, 15, 20 i 25. Dłużnik będzie miał prawo pożyczkę wcześniej spłacić. Oprocentowanie pożyczek wynosi 1 proc. w stosunku rocznym. Ponadto dłużnik płacić będzie $\frac{1}{2}\%$ dodatku administracyjnego i przy wypłacie pożyczki jednorazowo 1 proc. od sumy pożyczki. Pożyczka spłacana będzie systemem amortyzacyjnym.

Półroczna rata łącznie z dodatkiem administracyjnym wynosić będzie od każdych 100,— zł. sumy pożyczki

przy okresie spłaty 10 letniej	5,52 zł.
" " " 15 "	3,82 zł.
" " " 20 "	3,02 zł.
" " " 25 "	2,52 zł.

W jaki sposób starać się o pożyczkę poinformuje rolnika instruktor Towarzystwa Rolniczego Powiatowego odnośnego powiatu.

Zamiana bibliotek kółek rolniczych.

Większość Kółek Rolniczych w powiecie posiada biblioteczki fachowe. Z bibliotek nieestety rolnicy za mało korzystają. Trafiają się bowiem Kółka Rolnicze, które pomimo posiadania biblioteczki nie wypożyczają książek członkom. Zdarza się też, że bibliotekarze wogóle o biblioteczkę kółkowej nie pamiętają. Nie przynosi się na zebrania książek i uniemożliwia się korzystanie z biblioteczki. Członkowie niektórych Kółek nie mają często dużego pociągu do książki rolniczej. Każdego interesują więcej sprawy polityczne od spraw zawodowych. Ten i ów rolnik abonuje pismo polityczne, ale mało jest takich, co abonują pisma fachowo-rolnicze. W Danji sprawa ta zupełnie inaczej się przedstawia. Tam rolnik posiadający 15 ha. gospodarstwo rolne abonuje w pierwszym rzędzie pisma fachowe. Tak np. rolnik X w Danji abonuje 2 pisma polityczne, a 5 fachowo-rolniczych. Dlaczego rolnicy u nas tak mało dbają o szerzenie oświaty rolniczej? Przecież większość rolników niema fachowego wykształcenia. Tymczasem rolnik duński ma przeważnie nie tylko szkołę rolniczą ukończoną, ale i uniwersytet ludowy, a pomimo tego ciągle się do kształca w organizacjach rolniczych i przez czytanie pożytecznych pism i książek fachowych. Dlatego też gospodarstwo duńskie jest zupełnie inaczej postawione jak u nas, i dochodowość jego pomimo wcale nie wyższych cen na ziemiopłody i większego obciążenia podatkowego jest znacznie wyższa. To też naszych rolników zachęcać należy do jak największego korzystania z pism i książek fachowych; gdyż korzyści z tego osiągnięcie każą na siebie długo czekać.

Celem udostępnienia rolnikom, członkom K.R. czytania książek fachowych, TRP zarządza zmianę książek przez poszczególne Kółka Rolnicze. Książki znajdujące się w biblioteczkach K. R. przez kilka lat, są prawdopodobnie już przeczytane i dlatego przez zmianę tychże na inne będzie K. R. miało świeżą lekturę dla członków.

Prosimy przeto K. R. o dostarczenie przeczytanych przez członków książek ze spisem do Tow. Roln. Pow. celem wymiany ich z innym Kółkiem Rolniczym. Po przeczytaniu, książki zostaną K. R. z powrotem zwrócone.

Kredyty na budownictwo wiejskie.

Centralna Kasa Spółek Roln. komunikuje, że przystąpiła już do udzielania kredytów na budownictwo wiejskie.

Warunki udzielania kredytu są następujące:

- 1) Kredyt może otrzymać tylko spółdzielnia kredytowa, która jest członkiem Centralnej Kasy Spółek Roln. i odznacza się solidnością i punktualnością w spłacie długów.
- 2) Rolnikom Centralna Kasa Spółek Rolniczych bezpośrednio kredytów udzielać nie będzie. Wnioski należy zatem składać do odnośnych instytucji kredytowych.
- 3) Pożyczka może być udzielona tylko tym rolnikom, których obszar nie przekracza 20 ha.
- 4) Najwyższa kwota pożyczki na jedno gospodarstwo nie będzie przekraczać 600 zł.
- 5) Spłata długu nastąpić musi w terminie do lat 15. Pierwszy rok może być wolny od spłaty długu.
- 6) Procentowanie pożyczki wynosi 4 proc. w stosunku rocznym.
- 7) Pożyczka winna być zabezpieczona conajmniej skrytem dłużnym z poręczeniem osób majątkowo odpowiedzialnych.
- 8) O kredyt ubiegać się mogą tylko ci rolnicy, którzy wobec odnośnej spółdzielni wywiązali się punktualnie z poprzednich długów. Kredyt istnieje dla dobrych i pewnych rolników, którzy nie tylko, że umieją kredyty brać ale i oddawać.

Ile płacimy kosztów egzekucyjnych, odsetek i kar za zwłokę i jak się od nich uchronić?

Wymiar podatków skarbowych w jednym z powiatów województwa pomorskiego w roku 1935 wyniósł 783.000 zł. Do tego doszły koszty egzekucyjne 31.400,— zł. i odsetki i kary za zwłokę 15.100,— zł. Oprócz tego dochodzą opłaty od wniosków o rozłożenie podatków na raty, od odwołań i td. Suma ta jest też dość znaczna. A zatem płacą płatnicy niemal 10 proc. podatków skarbowych na różne koszty i kary. Haraczu tego możnaby uniknąć przez punktualną zapłatę podatków. Niestety, kryzys pogłębił się do tego stopnia, iż nie wszyscy płatnicy są w stanie wywiązać się terminowo z zapłaty podatków, i dlatego jest ciężar podatkowy dużo większy. Jak powstają koszty egzekucyjne? Otóż koszty egzekucyjne powstają dlatego że płatnik w terminie podatku zapłacić nie może, a ile jest wypadków, że płatnicy się w podatkach nie wyznają. Duża ilość rozmaitych podatków i nakazów płatniczych zaciemia płatnikowi horyzont. Często nie wie jaki podatek i gdzie zapłacić, wzgl. wydaje mu się, że odnoś-

ny podatek zapłacił. Są też wypadki, że pomimo zapłacenia podatku płatnik otrzymuje upomnienie w zł. prowadzona jest egzekucja podatku już zapłaconego.

W jaki sposób można uniknąć nadmiernych kosztów egzekucyjnych.

Należy przede wszystkim na wszystkich zebraniach i zjazdach domagać się categorycznie zmiany ustroju podatkowego. Ilość podatków powinna być ograniczona. Skarbowi państwa obojętne jest, czy otrzyma 10 podatków na sumę 100,— zł., czy np. 2 podatki na taką samą sumę, a rachuba i orientacja przy zapłacie 2 podatków jest daleko łatwiejsza dla płatnika. Należałoby podatki złączyć. Wymiar podatku powinien być skuteczniejszy conajmniej na 3 miesiące przed zapłatą, tak aby płatnik miał możliwość zebrania gotówki na zapłatę podatku. Podatek winien być podzielony na 4 raty kwartalnie, z tem, że pierwsza rata przypadłaby 1 października każdego roku, następne raty 1. I., 1. IV. i 1. VII. Płatnik wiedziałby wtenczas kiedy i ile złotych podatku ma zapłacić, przez co uniknęłoby się niepotrzebnych kar i kosztów. Poza tem w interesie każdego płatnika leży skrupulatność z przechowania wszelkich nakazów płatniczych pism i pokwitowań przez okres conajmniej lat 5, gdyż wówczas będzie miał możliwość udowodnienia, gdy Urząd Skarbowy niesłusznie domagałby się ponownego uregulowania jakiegokolwiek podatku.

A więc pamiętać o okresach zapłaty podatków. Starać się w miarę możliwości takowe uregulować terminowo, przechowywać dowody i domagać się zmiany ustroju podatkowego. Leży to w interesie każdego płatnika.

Gdy to nastąpi będą żale i skargi na niewłaściwe ściąganie podatków rzadkie, albo wcale ich nie będzie. Obywatel.

Jak zorganizowane jest rolnictwo w Wielkopolsce ?

Dnia 25. VI. 36. r. odbyło się w Poznaniu wielkie doroczne walne zebranie Wielkopolskiego Towarzystwa Kółek Rolniczych (W.T.K.R.) W zebraniu wzięli również udział ks. Prymas Hlond, wojewoda poznański Maruszewski, oraz przedstawiciel Okr. Korpusu gen. Zahorski.

Zebranie zagał prezes W.T.R.R. p. Łubieński, który wygłosił obszerne przemówienie sprawozdawcze.

Z sprawozdania tego dowiedzieliśmy się, że w organizacji roln. W.T.K.R. z rzeszonych jest 32.000 członków. Kółek Rolniczych na terenie województwa poznańskiego istnieje 709. W ub. roku liczba członków wzrosła o 2.557 osób. Suma zadeklarowanych składek brutto od człon. wynosi 189.890,30 zł. Ze składek tych wpłynęło w roku ubiegłym 72 proc. a po doliczeniu wpłat zaległych składek 82 proc. Biorąc pod uwagę ciężkie położenie rolnictwa, należy uważać ten stan rzeczy za bardzo dobry i stwierdzić trzeba, że większość rolników wielkopolskich czynnie uznaje konieczność dobrowolnej, niezależnej organizacji rolniczej.

Składki wynoszą 8 groszy z morgi, jednakże według oświadczenia prezesa, składki te jeszcze nie wystarczą do zupełnego opóźnienia wszystkich dziedzin pracy.

Sekretarjaty powiatowe załatwiły imponującą cyfrę w sumie 56.174 porad ustnych i 49

tys. 321 pisemnych, i interwencji. — Ciężar pracy tak jak w Pomorskiem Towarzystwie Rolniczem (P.T.R.) przerzucony zostanie na ogniewa powiatowe. Prezesem wybrano p. Mikołajczyka z Międzyłasa.

Ważne dla płatników podatku gruntowego.

W ostatnim czasie otrzymali rolnicy nakazy płatnicze na podatek gruntowy za rok 1936, opiewające na kilkuzłotowe kwoty, przyczem nie uwzględniono przy obliczeniach t. zw. degresji, czyli obniżki skali podatku.

Wobec tego czujemy się w obowiązku wyjaśnić, od jakiej kwoty zaczyna się degresja i jak należy się obronić przed jej pominięciem.

Degresja, czyli obniżka skali podatkowej, przy podatku gruntowym zaczyna się od zasadniczej kwoty podatku 35,20 zł. i winna być obliczona przy wszystkich niższych kwotach, a w szczególności od kwoty 8,80 zł. w wysokości 25 %, a przy kwotach jeszcze niższych — w wysokości 50%.

Degresja, czyli obniżka skali podatku, nie stosuje się w miejscowościach w promieniu (a nie w „pasie“) 10-kilometrowym od miast posiadających więcej niż 100.000 mieszkańców.

W wypadku stwierdzenia w nakazie płatniczym, że kwota wymieniona w pierwszej rubryce jest niższą od zasadniczych 35,20 zł., należy w terminie 30-dniowym od dnia doręczenia nakazu płatniczego wnieść odwołanie do właściwego urzędu skarbowego, żądając obliczenia odpowiedniej degresji.

Na wypadek odmownego załatwienia przysługuje płatnikowi prawo założenia dalszego odwołania w terminie 14-dniowym do Izby Skarbowej. Opłata stęplowa od tego rodzaju odwołań jest zbędna, gdyż kwota sporna nie przekracza 50,— zł.

Miesiąc lipiec w Kościele, historii i tradycji.

W obowiązującym obecnie kalendarzu gregoriańskim miesiąc lipiec jest siódmym z kolei, za czasów rzymskich jednak w rzedzie miesięcy był na piątym miejscu, gdyż Nowy rok rzymski zaczynał się dnia 1 marca. Ponieważ w tym miesiącu urodził się Juliusz Cezar, otrzymał miesiąc ten nazwę Julius, przyjętą następnie przez większość języków europejskich. Polska nazwa powstała z drzewa lipowego, które wtedy kwitnie.

W lipcu mamy jedynie dwa święta ku czci Matki Boskiej, z których pierwsze a mianowicie święto Nawiedzenia N. Marji Panny dn. 2 lipca nie jest oficjalnie obchodzone, drugie zaś, przypadające na dzień 16 lipca, poświęcone jest czci N. P. Marji z góry Karmelu, u nas zwanej M. B. Szkaplenną. Ustanowił to święto w r. 1441 synod w Bazylei, zatwierdził zaś dla zakonu karmelickiego papież Sykstus V w r. 1587 na mocy objawienia, jakie miał dn. 16 lipca 1251 r. generał Karmelitów, św. Szymon Stock.

Przeglądając dalej kalendarz kościelny widzimy dzień 7 lipca poświęcony czci świętych Cyryla i Metodogo, patronów Słowiańszczyzny, a w dniu 26 lipca obchodzimy pamiątkę św. Anny, matki N. P. Marji, które to święta lud nasz obdarza wielką czcią i miłością.

Dzieje naszej Ojczyzny przypominają nam w lipcu dn. 1. 1569 r. Unję Lubelską, zawartą

między Polską i Litwą za Zygmunta Augusta, 8. 1610 zwycięstwo hetm. Zółkiewskiego pod Kłuszynem, 11. 1920 nieszczęśliwy plebiscyt na Warmji i Mazurach, 15. 1410 przesławne zwycięstwo Jagiełły pod Grunwaldem, oraz 18. 1515 zjazd w Wiedniu Zygmunta I z Polski i jego brata Władysława Węgierskiego i Czeskiego z cesarzem Maksymilianem.

Pogodny i gorący ten miesiąc jest zarazem okresem wytężonej pracy na roli. Stare zapasy już się wyczerpały i w drugiej połowie lipca rozpoczynają się żniwa. Już dnia 16 lipca wzywają: „Wraz ze Szkaplerzną Matką, na zagon czeladko“. Dzień św. Jakuba (25) jest przepowiednią, czy żniwa będą miały dobrą pogodę. Im bliżej końca lipca, tem większa na polach jest praca, bo „około św. Marty ze żniwami już nie na żarty“. I skończy się wnet bieda, bo „św. Marta wodzi głód do czarta“.

Polacy misjonarze idą na obczyznę....

Swiecie n. W. Zgromadzenie OO Słowa Bożego posiada na Pomorzu, dopiero od lat kilkunastu, zakład misyjny w Górnej Grupie, miejscowości powiatu świeckiego, nad szosą ze Swiecia do Grudziądza. Piękny to i obszerny zakład o rozległych gmachach, zakład, który bardzo pomyślnie się rozwija, posiada własne gimnazjum do którego co roku coraz więcej przybywa młodzieży by poświęcić się służbie Bożej, służbie ciężkiej misyjnej. Przypływ jest tak wielki że nie wszyscy znajdują pomieszczenie i stąd też ciągle rozbudowy domu misyjnego.

Leż nie o tem chcemy dziś pisać, poświęcimy natomiast kilka zdań ostatnim doniosłym wydarzeniom mającym w tych dniach miejsce w zakładzie. Otóż zakład wysłał sześciu misjonarzy zagranicę.

W dniu 1 lipca br. opuścił Grupę O. Aleksander Michalik wszechstronnie wykształcony i doświadczony kapłan, liczący 46 lat, czynny od chwili założenia w Grupie przy gimnazjum i obecnie dyrektor tegoż, lubiany nie tylko wśród uczniów, podwładnych i przełożonych ale wśród duchowieństwa świeckiego, gdyż nigdy nie odmawiał swej pomocy duszpasterskiej w sąsiednich parafjach, a co szczególnie należy podkreślić cieszył on się wzięciem wśród wierznych z jakimi gdzieś się spotkał. Wyjechał 1 lipca statkiem „Pułaski“ do Buenos Aires w Argentynie, Ameryki, by tu objąć duszpasterstwo wśród 60.000 dusz polskich bo tyle liczy jego nowa parafia, którą obejmuje po zmarłym ub. roku śp. O. Zakrzewskim. Zawozi do tych tysięcznych rzesz wychodźczych pozdrowienia z swej Ojczyzny i słowa pociechy i zapału pracy. Będzie z nimi żył, krzewił ducha katolickiego i polskiego.

Dalej, wyjadą do Argentyny bracia zakonni: Michał Magnus i Leon Nizuga, pierwszy pochodzi z powiatu wieluńskiego, drugi z ziemi poznańskiej. Do Nowej Gwinei wyjeżdżają bracia: Bogumił Skibicki i Ambroży Nickie, pierwszy jest Pomorzanie, drugi Poznańczykiem, pozatem jeden brat odchodzi do misji w Indjach i to br. Polykarp Tomaszewski, rodak z Poznańskiego.

Spora gromadka więc opuszcza zakład misyjny w Górnej Grupie by w krajach zamorskich pracować w winnicy Pańskiej, czy to wśród naszych rodaków czy też wśród pogan.

Święto Piotra i Pawła jakie codopiero minęło pozostanie na długo w pamięci uczestników oraz na wieki zapisane w historii zakładu w Grupie. Tegoż dnia mianowicie odbyła się uroczystość pożegnalna dla odchodzących misjonarzy. Na uroczystość tę przybył J. E. ks. biskup Okoniewski, przybył starosta powiatowy świecki p. mgr. Cwiniarowicz, delegat kuratorium szkolnego poznańskiego, szambelan Bronikowski z Bydgoszczy, ks prał. Działowski z Pieniążkowa, ks radca Kontizer ze Swiecia, proboszczowie z Grudziądza i dużo innych.

Piękna to była i rozrzewniająca uroczystość, kiedy po uroczystym nabożeństwie J. E. ks. biskup w serdecznych słowach przemówił do odchodzących misjonarzy wręczając im zarazem krzyże misyjne.

Po uroczystości kościelnej miała miejsce a k a d e m j a gdzie przemawiała szereg osób, na zakończenie zaś mówił O. Prowincjał Puchała i odchodzący O. Michalik.

Gdy z Polski wyjść miała rewolucja światowa..

Przypomnienie na czasie.

Twórca i wódz komunizmu, nieżyjący już dziś Lenin, miał podobno przepowiedzieć, że druga po Rosji rewolucja komunistyczna mająca przyspieszyć panowanie komunizmu nad światem — wybuchnie na przeciwnym biegunie — na południowym krańcu Europy. Obserwując dziś zwycięstwo żywiołów radykalnych, socjalistyczno komunistycznych we Francji i Hiszpanji, zwłaszcza krwawe zamieszki rewolucyjne w młodej Republice Hiszpańskiej, trudno się dziś oprzeć wrażeniu, że ta przepowiednia Lenina bliska już jest realizacji.

W obecnej dobie zbliżających się ku nam ze Zachodu prądów lewicowych, warto przypomnieć że już w roku 1920 bolszewicy czynili taką próbę wywołania rewolucji światowej. Punktem wyjścia tej rewolucji miała być Polska a sprzyjającą ogromnie temu okolicznością była w rozpaczliwych warunkach prowadzona przez Polskę wojna z Rosją sowiecką.

Badania wykazały już, że nie jest fantazją twierdzenie, że ofenzywa lipcowa przed 16-tu laty była traktowana przez sfery kierownicze sowieckie jako egzamin rewolucji jako próba rozszerzenia ideologii bolszewickiej na cały świat. Świadczy o tem zresztą cała powojenna literatura rosyjska. W rozkazie dziennym Tuchaczewskiego czytamy np. dokładnie o celach politycznych ofenzywy bolszewickiej.

„Przez trupa Polski wiedzie droga do wszechświatowego pożaru. Na bagnietach niesiemy pracującej ludzkości szczęście i pokój. Wybiła godzina natarcia: Na Wilno, Mińsk, Warszawę — marsz!“

Wynika z tego jasno że już przed 16-tu laty groziło światu wywołanie powszechnej rewolucji. Uderzenie na Polskę miało być tylko etapem pośrednim. Egzamin ten, chociaż przygotowany starannie i poważnie został jednak przegrany. Rewolucja światowa wtedy nie wybuchła gdyż proletarijat europejski zawiódł a naród polski odniósł niebywałe w dziejach zwycięstwo.